

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. marca 2019 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Ružomberok (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 20/2016 z 8. novembra 2017 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 To 4/2018 z 13. marca 2018 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Tdo 82/2018 z 9. januára 2019 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“), ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu.

Ústavnému súdu bolo 13. mája 2019 doručené doplnenie ústavnej sťažnosti (datované 9. mája 2019), v ktorej sťažovateľ neuvádza žiadne nové relevantné skutočnosti, doplnenie nie je spísané advokátom a ako takým sa ním ústavný súd nebude zaoberať.

V zmysle čl. X. Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola táto ústavná sťažnosť pridelená sudcovi Petrovi Strakovi ako novému sudcovi spravodajcovi tretieho senátu ústavného súdu, ktorého ďalším členom je sudca Martin Vernarský a predsedom sudca Mojmír Mamojka.

Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu odsúdený podľa § 221 ods. 4 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) za použitia § 42 ods. 1, § 41 ods. 2 T a § 38 ods. 2 Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona súd zaradil obžalovaného na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 61 ods. 1 a 2 Trestného zákona súd obžalovanému uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 4 roky a 6 mesiacov. Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd zrušil výrok o treste uložený obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1 T 23/2012-264 z 23. januára 2015, ktorým bol obžalovanému uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 3,5 roka, ako aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 4,5 roka. Okresný súd zrušil výrok o treste uložený obžalovanému trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 0 T 401/2012 z 11. októbra 2012 vo výmere 6 mesiacov s podmieneným odkladom so skúšobnou dobou 3 roky, ako aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 4 rokov. Okresný súd zároveň zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona a § 78 ods. 1 Trestného zákona súd uložil obžalovanému ochranný dohľad na dobu 3 rokov a podľa § 77 ods. 1 písm. b) Trestného zákona povinnosť hlásiť sa u probačného a mediačného úradníka okresného súdu v obvode miesta svojho pobytu v termínoch určených probačným a mediačným úradníkom.

Na základe odvolania sťažovateľa, ako aj prokurátora preskúmal rozsudok okresného súdu, ako aj postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu, krajský súd a rozsudkom krajského súdu podľa § 321 ods. 1 písm. e) a f) a ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a výroku o náhrade škody, pričom na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku sťažovateľa odsúdil podľa § 221 ods. 4 a § 38 ods. 2 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona krajský súd zaradil obvineného na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 288 ods. 1

Trestného poriadku obvinenému [REDACTED] a sťažovateľovi uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť škodu poškodeným [REDACTED] vo výške 499 291 €, [REDACTED] vo výške 608 910 €, [REDACTED] vo výške 286 650 € a [REDACTED] vo výške 277 610 €.

Sťažovateľ podal dovolanie a jeho doplnenie z 26. júla 2018 smerujúce proti rozsudku krajského súdu z dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) a g) Trestného poriadku. Najvyšší súd uznesením najvyššieho súdu dovolanie sťažovateľa podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

3. Porušenie svojich základných práv a práv vidí sťažovateľ v tom, že z odôvodnenia rozsudku okresného súdu a rozsudku krajského súdu je zrejmé, že jediným relevantným dôkazom, na základe ktorého došlo k stotožneniu osoby [REDACTED] a [REDACTED], je hlasová vzorka poskytnutá sťažovateľom 30. júna 2015. Podľa sťažovateľa všetky ostatné dôkazy strácajú opodstatnenosť, pokiaľ nie je vyriešená otázka zákonnosti tohto dôkazu ako základného predpokladu pre hodnotenie ďalších dôkazov.

Zároveň v tom, že pri výsluchu 30. júna 2015, keď poskytol aj hlasovú vzorku, nebol sťažovateľ zastúpený advokátom a neskôr náhradnému obhajcovi neposkytol okresný súd dostatok času na prípravu záverečnej reči.

4. Sťažovateľ argumentuje tým, že *„Z odôvodnenia rozsudkov Okresného súdu v Ružomberku ako aj Krajského súdu v Žiline je zrejmé, že jediným relevantným dôkazom, z ktorého súd vychádzal a na základe ktorého došlo k stotožneniu osoby [REDACTED] a [REDACTED] je hlasová vzorka poskytnutá dňa 30. 6. 2015 [REDACTED] (sťažovateľom, pozn.). Všetky ostatné dôkazy strácajú svoju relevanciu a opodstatnenosť pokiaľ nie je vyriešená otázka zákonnosti tohto dôkazu... Je zrejmé, že v rámci trestného konania, ktoré je vedené voči konkrétnej osobe, všetky dôkazy ktoré boli získané pred vznesením obvinenia vrátane svedeckej výpovede obvinenej osoby pred vznesením obvinenia, nemôžu byť použité ako dôkaz v následnom trestnom konaní. Tieto dôkazy, pokiaľ nejde o neopakovateľné dôkazy, musia byť zopakované za splnenia zákonných podmienok a zabezpečenia práva na obhajobu. Je zrejmé, že hlasová vzorka poskytnutá [REDACTED] dňa 30. 6. 2015 bola odobratá pred vznesením obvinenia tejto osoby,*

príčom [REDACTED] nebol poučený o tom, že táto hlasová vzorka môže byť použitá ako dôkaz proti nemu. Takéto poučenie ako je zrejmé zo zápisnice o výsluchu svedka zo dňa 30.6.2015, mu nebolo poskytnuté. Zároveň je zrejmé, že ide o dôkaz vykonaný pred vznesením obvinenia, a preto tento dôkaz nemal byť súčasťou trestného konania. V danom prípade jednoznačne nešlo o neopakovateľný úkon, keďže môj klient (sťažovateľ, pozn.) bol opätovne vypočutý dňa 18. 9. 2015 a 20. 9. 2015 pred sudcom. Konštatovanie obvineného, že tento sa necíti byť vinný, a preto 30. 6. 2015 poskytol hlasovú vzorku, nemôže konvalidovať nezákonnosť tohto úkonu a tento úkon nemôže byť týmto spôsobom zhojený. V konečnom dôsledku týmto vyjadrením odsúdený len reagoval na položení otázky, kde konštatoval, že v čase výsluchu dňa 30. 6. 2015 sa necítil byť vinný a zároveň je zrejmé, že nebol riadne poučený, akým spôsobom môže byť s týmto dôkazom naložené. Z obsahu zápisnice o výsluchu je zrejmé, že už v čase výsluchu bol považovaný za osobu podozrivú. Z toho dôvodu mal byť poučený o práve zvoliť si ako osoba podozrivá advokáta a mal byť poučený o možnosti odmietnuť výpoveď, keďže si môže privodiť touto výpoveďou trestné stíhanie a jeho výpoveď môže mať dopad na jeho postavenie. Keďže takéto poučenie nedostal, došlo k porušeniu čl. 6 Dohovoru, keďže ESĽP vo veci Ibrahim a ostatný vs Spojené Kráľovstvo, sťažnosť 50541/08 v rozsudku zo dňa 13. 9. 2016 konštatoval, že Podľa ESĽP, článok 6 Dohovoru sa vzťahuje na obvinenú osobu od vznesenia obvinenia, ale aj na podozrivú osobu od momentu, kedy úkony orgánov činných v trestnom konaní majú dopad na jeho postavenie. Úlohou advokáta je zabezpečiť rešpektovanie práva obvineného neprivodiť si trestné stíhanie. Pri absencii prístupu k advokátovi informovanie obvineného nadobúda ešte väčšiu dôležitosť. Uplatňuje sa princíp, že musia existovať závažné dôvody na to, aby podozrivá osoba nedostala možnosť obrátiť sa na advokáta pri výsluchu. Týchto skutočností si boli zrejme vedomí Okresný aj Krajský súd, keď tvrdili, že práva sťažovateľa boli zabezpečené prostredníctvom osoby obhajcu [REDACTED], ktorý bol prítomný pri výsluchu. Je však zrejmé ako so samotnej zápisnice z výsluchu tak aj z pripojených plných mocí ako aj z vyjadrenia [REDACTED], že tento nehájil práva sťažovateľa a nebol jeho advokátom, a pri týchto úkonoch bol ako advokát v tom čase už obvineného [REDACTED] (brata sťažovateľa, pozn.), a teda nemohol zasiahnuť do spôsobu výsluchu sťažovateľa v pozícii svedka, a zabezpečiť tak ochranu jeho práv na obhajobu.

... Všetky dôkazy, a teda aj poznatky zo svedeckej výpovede musia byť v trestnom konaní získané zákonným spôsobom (§ 2 ods. 1 a § 119 ods. 2 Trestného poriadku), čo znamená, že každý dôkaz sa musí získať zo zákonne (procesne) vykonaného dôkazného prostriedku. V opačnom prípade je nutné hovoriť o nulitnom (ničotnom) dôkaze, na ktorý nemožno v ďalšom konaní prihliadať. To znamená, že vykonanie výsluchu svedka bez poučenia v zmysle § 130 Trestného poriadku, má za následok nezákonnosť vykonania samotného dôkazného prostriedku...

... Medzi medzinárodne uznávané štandardy spravodlivého konania v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd patrí právo podozrivého, resp. obvineného neprispievať k vlastnému obviňovaniu alebo usvedčovaniu. Právo neprispievať k vlastnému obvineniu alebo usvedčeniu spočíva v rešpektovaní práva mlčať a v zákaze akéhokoľvek donucovania k aktívnemu konaniu, ktoré by priamo alebo nepriamo viedlo k vlastnému obvineniu alebo usvedčeniu. Právo neobviňovať seba samého v trestnom konaní však nezahŕňa použitie primeraného donútenia k tomu, aby podozrivý alebo obvinený (pasívne) strpel vykonanie úkonov, ktorých cieľom je získanie objektívne existujúcich dôkazov pre forénzne vyšetrowanie, napr. získanie vzorky dychu (pachu), moču, krvi a iných telesných tekutín na analýzu DNA...

... bolo nesporne porušené u odsúdeného (sťažovateľa, pozn.) aj právo na obhajobu, keď Okresný súd v Ružomberku neprihliadal na vyjadrenie náhradného obhajcu, že tento nie je pripravený predniesť záverečnú reč vzhľadom na rozsiahlosť spisu a krátkosť času, ktorý mal na naštudovanie. Ide tu o objektívnu námietku, keďže poverenie súdu pre náhradného obhajcu bolo vydané dňa 26. 10. 2017, hlavné pojednávanie sa uskutočnilo dňa 8. 11. 2017, čo predstavuje 5 pracovných dní, pričom trestný spis má viac ako 3 tisíc strán. Je zrejmé, že za 6 pracovných dní sa náhradný obhajca nemohol s týmto spisom oboznámiť. Súd teda objektívne uprel odsúdenému právo na spravodlivý proces. Krajský súd v Žiline takéto pochybenie žiadnym spôsobom nemohol zhojiť. V danom prípade ide nielen o porušenie práva na spravodlivý proces ale aj princíp rovnosti zbraní.

... Krajský súd konštatoval, že odsúdený bol poučený o tom, že bude vypovedať v trestnej veci ako svedok, teda jednoznačne nie vo svojej veci, resp. jeho výpoveď môže byť použitá ako dôkaz proti nemu...

Máme za to, že zápisnica zo dňa 30. 6. 2015 a všetky na ňu nadväzujúce dôkazy vrátane odobratých hlasových vzoriek nemali byť súčasťou trestného spisu, keďže ide o výsluch, ktorý bol vykonaný pred vznesením obvinenia [REDAKOVANÉ]. Zároveň je zrejmé, že pri tomto výsluchu nebol [REDAKOVANÉ] poučený o tom, že vo vzťahu ku [REDAKOVANÉ] môže odmietnuť vypovedať, keďže ide o jeho brata, teda osobu blízku.

... Keďže v danej veci neexistujú žiadne také dôkazy, ktoré by boli získané legálne v súlade s Trestným poriadkom, ktoré by svedčili o vine odsúdeného [REDAKOVANÉ] je zrejmé, že celé toto konanie možno považovať za zmätočné a nezákonné... orgánom činným v trestnom konaní sa nepodarilo preukázať skutočnosť, že [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] sú jedna a tá istá osoba, a že práve [REDAKOVANÉ] sa dopustil trestnej činnosti, ktorá mu bola kladená za vinu. Za tejto situácie, pokiaľ by súdy zákonne vyhodnotili zákonnosť a použiteľnosť dôkazov získaných voči [REDAKOVANÉ], neostávalo by im nič iné, iba tohto oslobodiť spod obžaloby. Takýmto postupom súdov bolo porušené ústavné právo [REDAKOVANÉ] na spravodlivý súdny proces...

Naplnením práva na obhajobu nie je iba zabezpečenie osoby obhajcu, ale tento musí mať aj reálne právo toto právo naplniť... povinnosťou prokurátora a súdu bolo toto právo na obhajobu bolo vykonané ako absolútne právo teda aby obhajca mal aj možnosť sa s vecou oboznámiť a poskytnúť kvalifikovanú právnu pomoc. V danom prípade zvolený obhajca požiadať o zmenu termínu, a teda sudca mal objektívne preukázané, že obhajca požiadal o zmenu termínu a napriek tomu ustanovil náhradného obhajcu, ktorý objektívne vzhľadom na rozsiahlosť spisu nemal možnosť sa so spisom dostatočne oboznámiť, čo aj tento náhradný obhajca deklaroval na hlavom pojednávaní, keď oznámil, že nie je pripravený predniesť záverečnú reč. Zároveň zvolený obhajca nemal možnosť sa v čas dozvedieť o takomto rozhodnutí sudcu vzhľadom na jeho pobyt v zahraničí. Náhradný obhajca mal teda k dispozícii na oboznámenia sa s viac ako 3 000 stranovým spisom najviac 7 pracovných dní a to v rámci úradných hodín informačného centra Okresného súdu v Ružomberku v pondelok, utorok, štvrtok a piatok po 2 hodiny a v stredu od 8.00 do 15.00 hod., a teda pokiaľ by aj náhradný obhajca nemal inú prácu, mal na naštudovanie trestného spis max 15 hodín, čo je zjavne nedostatočný rozsah na naštudovanie takéhoto rozsiahleho spisového materiálu. Zákon síce určuje najnižšiu prípustnú dobu, ktorá musí

byť garantovaná, avšak súd je povinný zabezpečiť obhajobe relevantnú možnosť na prípravu.

... odsúdený (sťažovateľ, pozn.) bol poučovaný ako svedok, pričom nebol poučený o skutočnosti, že má vypovedať proti svojmu bratovi, a že z toho dôvodu má právo túto výpoveď odmietnuť. Zároveň nebol poučený o tom, že sa nemusí podrobiť odberu vzorky hlasu, lebo táto môže byť použitá proti nemu. Poučenie musí byť primerané a zrozumiteľné a jednoznačné mentálnym schopnostiam vypočítavanej osoby. Je zrejmé, že poučenie, ktoré bolo dané sťažovateľovi bolo iba formalistickým splnením povinností a že toto bolo nejednoznačné. Zároveň teda viedlo k samoobvineniu odsúdeného, ktoré je apriori neprípustné...“

5. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1, 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu v Ružomberku sp. zn. 1T/20/2016, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 To/4/2018 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 82/2018 porušené boli.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 82/2018 zo dňa 9. 1. 2019 sa zrušuje.

Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1To/4/2018-3219 zo dňa 13. 3. 2018 sa zrušuje.

Rozsudok Okresného súdu v Ružomberku sp. zn. 1 T/20/2019-3136 (sťažovateľ mal pravdepodobne na mysli č. k. 1 T 20/2016-3136, pozn.) zo dňa 8. 11.2017 sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

Najvyšší súd SR, Krajský súd v Žiline a Okresný súd v Ružomberku sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 415,51 € na účet právneho zástupcu č. [REDACTED] vedený v [REDACTED] [REDACTED] do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.“

6. Krajský súd k námietkam sťažovateľa v rozsudku krajského súdu uviedol:

«... Odvolací súd sa stotožňuje s názorom..., že z vyšetrovacieho spisu nie sú zrejmé okolnosti nezákonného postupu vyšetrovateľa PZ pri získaní vzorky hlasu obžalovaného (sťažovateľa, pozn.), ktorú poskytol pri jeho výsluchu v procesnom postavení svedka, vykonanom v súlade s ustanovením § 58 ods. 3, ods. 7 Tr. por. Z obsahu zápisnice z 30.6.2015, korešpondujúcej so záznamom na priloženom CD nosiči vyplýva, že svedok [REDAKOVANÉ] prečítal predložený text za účelom poskytnutia vzorky hlasu, po predchádzajúcej otázke vyšetrovateľa PZ: „Ste ochotný prečítať toto na kameru, len kvôli vzorke hlasu...“. Nie je preto opodstatnená námietka, podľa ktorej obvinený nedal súhlas na odobratie hlasovej vzorky.

Odvolací súd v uvedených súvislostiach poukazuje na ustanovenie § 160 Tr. por. podľa ktorého, ak je v trestnom konaní potrebné identifikovať hlas obvineného alebo svedka, možno na účely preverenia hlasovej vzorky vykonať hlasovú skúšku. Za hlasovú vzorku môže slúžiť aj zvukový záznam z výsluchu obvineného alebo svedka. Treba uviesť, že platný Trestný poriadok u svedka neustanovuje špecifickú formu, špeciálne poučenie pre udelenie súhlasu na odobratie tzv. hlasovej vzorky. Je však nepochybné, že ustanovenia o zákaze donucovania obvineného a eventuálne i o práve svedka odprieť výpoveď sa použijú aj tu (§ 33, § 34, § 123 ods. 2, § 127, § 130 Tr. por.), čo u [REDAKOVANÉ] ako svedka bolo dodržané.

Zo zápisnice [REDAKOVANÉ] v procesnom postavení svedka je zistiteľné, že ako svedok bol riadne poučený o tom, že bude vypovedať v trestnej veci obvinených [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (svojho brata), ktorí sú stíhaní za obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák. Zároveň bol riadne poučený podľa § 127, § 129, § 130 ods. 1, ods. 2, § 131 ods. 1, § 136 ods. 1, ods. 2, § 138, § 140, § 233 ods. 4 Tr. por. Je tak nepochybné, že [REDAKOVANÉ] bol poučený o tom, že má právo odprieť výpoveď, ak by svojou výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe, svojmu príbuznému v priamom rade, svojmu súrodencovi, osvojiteľovi, osvojencovi, manželovi alebo druhovi alebo iným osobám v rodinnom alebo obdobnom pomere, ktorých ujmu by právom pociťoval ako vlastnú. Po poučení [REDAKOVANÉ] nevyužil svoje právo odprieť výpoveď, vypovedal, pričom nepochybné vedel, v akej trestnej veci má vypovedať.

... obžalovaný [REDAKOVANÉ] pri svojom výsluchu v procesnom postavení obvineného dňa 20.9.2015 (pred sudcom pre prípravné konanie, pozn.) k poskytnutej vzorke hlasu

uviedol, že vzorku poskytol dobrovoľne, nakoľko sa cítil byť nevinný. Zároveň potvrdil, že bol vyšetrovateľom poučený aj o tom, že bude vypovedať v trestnej veci svojho brata. Treba tiež pripomenúť, že priebeh procesného úkonu - výsluchu zo dňa 30.6.2015 dokumentuje nielen zápisnica, ale aj CD nosič. Na výsluchu sa zúčastnili obhajcovia [REDACTED] ([REDACTED]) aj [REDACTED] ([REDACTED]). Treba dať za pravdu obžalovanému [REDACTED], že v tom čase ho [REDACTED] v trestnom konaní nezastupoval. Plná moc na zastupovanie bola podpísaná až dňa 31.8.2015...

Nie je dôvodná ani ďalšia odvolacia námietka obžalovaného [REDACTED], že rekognícia podľa hlasu bola vykonaná nezákonne, pretože sa opierala jednak o nezákonne získanú hlasovú vzorku a tiež z dôvodu, že pred samotným prehratím hlasu obvineného, vyšetrovateľ nevypočul svedkov poškodených k základným charakteristikám hlasu obvineného.

Krajský súd nezistil nijakú konkrétnu okolnosť, ktorá by spochybňovala výsledky rekognície podľa hlasu. Výsledkom rekognícií podľa hlasu bolo, že svedkovia poškodení jednoznačne opoznali hlas obžalovaného [REDACTED], ako osoby, ktorá sa predstavovala menom [REDACTED]. Navyiac, poškodený [REDACTED] hlas obžalovaného [REDACTED] opoznal aj na hlavnom pojednávaní, na ktorom sa obžalovaný osobne zúčastnil (8.11.2017).

Zákonu zodpovedá predchádzajúci opis hlasu páchatel'a opoznávajúcimi osobami pri svojich výsluchoch, a práve tento (najmä markanty hlasu obžalovaného) je podstatný pre hodnotenie dôkazov vo vzájomných súvislostiach so znaleckým dokazovaním z odboru fonoskopia. Poškodený [REDACTED] v zápisnici o výsluchu svedka okrem iného uviedol: „... [REDACTED] nepoznám, neviem ani to, či sa tak volá muž, s ktorým som telefonoval. Podľa hlasu by som ho poznal aj o polnoci. Bol to mužský hlas, bol to taký hrubší hlas, ten hlas mám zarytý v pamäti, ale opísať je ho ťažko...“ Poškodený [REDACTED] v zápisnici o výsluchu svedka okrem iného uviedol: „... Čo sa týka [REDACTED], tohto som nikdy nevidel, komunikovali sme spolu len po telefóne a vďaka [REDACTED] a [REDACTED] som ho poznal ako človeka, ktorý veci rieši v zahraničí. Pravdepodobne by som ho poznal podľa hlasu. Najmä, keby začal nadávať. Bol to taký hrubší hlas...“ Poškodený [REDACTED] v zápisnici o výsluchu svedka okrem iného uviedol: „... S [REDACTED] som

nebol nikdy osobne, mal hrubý hlas, nezameniteľný s inými...“ Poškodený [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] v zápisnici o výsluchu svedka okrem iného uviedol: „... bol to taký hrubý, chrapľavý hlas, určite by som ho spoznal, dosť charakteristickým nie až taký chrapľavý ako hrubý...“

Výsledky rekognície podľa názoru krajského súdu predstavujú priamy dôkaz a takýto dôkaz je potrebné hodnotiť ako každý iný priamy dôkaz a priznať mu dôkaznú hodnotu ako každému inému priamemu dôkazu. Možno uzavrieť, že výsledky rekognície podľa záznamu hlasu slúžili ako podklad pre vznesenie obvinenia práve [REDAKOVANÉ], pretože do uvedeného obdobia nebolo možné vysloviť dostatočne odôvodnený záver, že tento súdený trestný čin spáchal práve [REDAKOVANÉ]. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, obžalovaný [REDAKOVANÉ] komunikoval s poškodenými iba telefonicky, a práve preto bolo potrebné rekogníciou podľa hlasu ako neodkladným úkonom opoznať konkrétnu osobu páchatel'a, ktorému by bolo možné následne vzniesť obvinenie.

Zo znaleckého posudku č. 6/2015, ktorý vo veci vypracovala Mgr. Adriana Farkašová, súdna znalkyňa z odboru fonoskopia a z výsluchu znalkyne vyplynulo, že porovnaním vzorky hlasu [REDAKOVANÉ] s hlasom získaným pri odpočúvaní telefonической činnosti od osoby, ktorá vystupovala ako [REDAKOVANÉ], s najväčšou pravdepodobnosťou ide o hlas patriaci [REDAKOVANÉ]. Pri výsluchu pred dožiadaným súdom sa znalkyňa vyjadrovala k technickým aspektom rozboru na hlasové vzorky a vypracovania znaleckého posudku. Podľa znalkyne rozsah nahrávok nijakým spôsobom, neovplyvňuje frekvenciu základnej výšky hlasu skúmanej osoby a táto frekvencia základnej výšky hlasu sa týka výlučne hlasového prejavu skúmanej osoby. Znalkyňa potvrdila, že hlas, ktorý bol označený ako sporný materiál číslo 1 až číslo 9 s najväčšou pravdepodobnosťou patrí mužovi, ktorého hlas je označený ako porovnávací materiál, ktorého vzorku poskytla osoba menom [REDAKOVANÉ]. Vyšší stupeň zhody porovnávacieho materiálu nie je možné určiť.

... ustáliť v posudzovanej veci skutkový stav a vinu obžalovaného [REDAKOVANÉ] bolo možné aj na základe záznamu telekomunikačnej prevádzky medzi aktérmi skutku.

... V predmetnej veci vydali príslušní sudcovia Okresného súdu Žilina na základe návrhov príslušného prokurátora dňa 10.2.2015, 4.12.2014, 4.12.2014 tri súhlasy na odpočúvanie telekomunikačnej prevádzky v zmysle § 115 ods. 2 Trestného poriadku, ktorú v tom čase používali obžalovaný [REDAKOVANÉ], odsúdený [REDAKOVANÉ], poškodený

██████████. Týmito odposluchmi bol sledovaný cieľ stotožnenia telefónneho čísla, ktoré používa osoba vystupujúca pod menom ██████████. Uvedené rozhodnutia spĺňajú všetky materiálne i formálne podmienky.

... odvolací súd neakceptoval odvoláciu námietku obžalovaného a uzatvára, že použitie záznamov z odposluchu telekomunikačnej prevádzky v posudzovanej trestnej veci bolo ako dôkaz použité a vykonané v súlade so zákonom (§ 270 ods. 2 Tr. por.).

Neobstojí ani odvolacia námietka obžalovaného, že... ustanovený náhradný obhajca nemal preštudovaný spisový materiál a bez znalosti veci nemohol plnohodnotne obhajobu vykonávať. Sám ustanovený náhradný obhajca s poukazom na argumentáciu obžalovaného, požiadal o odročenie hlavného pojednávania rešpektujúc tak vôľu obžalovaného.

Z obsahu spisu je zistiteľné, že zvolený obhajca obžalovaného ██████████ ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom hlavnom pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 8.11.2017, a to z dôvodu kolízie s iným (civilným) pojednávaním a dňa 26.10.2017 ustanovil (okresný súd, pozn.) obžalovanému náhradného obhajcu.

... okresný súd nepochybil, keď postupom podľa § 42 ods. 1 Tr. por. obžalovanému ustanovil náhradného obhajcu. Lehota v trvaní päť pracovných dní na prípravu hlavného pojednávania bola u náhradného obhajcu zachovaná. Obsah zápisnice o hlavnom pojednávaní nepotvrďuje tvrdenie obžalovaného, že náhradný obhajca sa vyjadril, že nemal dostatok času na prípravu hlavného pojednávania. Keďže hrozilo odročenie dôležitého procesného úkonu - hlavného pojednávania, ustanovenie náhradného obhajcu bolo plne v súlade so zásadou rýchlosti, hospodárnosti, ako aj so zásadou primeranosti, nakoľko išlo o väzobnú vec, v ktorej bola podaná obžaloba na okresnom súde dňa 24.3.2016. Obžalovanému dáva krajský súd do pozornosti, že v takýchto prípadoch je garantované dodržanie obhajobných práv obvineného prítomnosťou ustanoveného náhradného obhajcu, a to bez ohľadu na to, či obžalovaný alebo jeho obhajca trvali na osobnej prítomnosti obhajcu na hlavnom pojednávaní. V tejto súvislosti považuje odvolací súd za vhodné pripomenúť, že podstatou a zmyslom základného práva na obhajobu je zaručiť obžalovanému primeranú a dostatočnú možnosť ochrany jeho práv a právom chránených záujmov v rámci konania v jeho trestnej veci v súlade s požiadavkami spravodlivého procesu. Súd musí tieto požiadavky rešpektovať, no konečný spôsob a rozsah uplatnenia práv zahrnutých v práve na obhajobu v konkrétnych prípadoch nezávisí iba

na jeho postupe. Je objektívne podmienený aj postupom a správaním obžalovaného a jeho obhajcu. Povinnosťou súdu je rešpektovať práva obžalovaného v intenciách princípov spravodlivého súdneho konania, nie však bezvýhradne prispôbiť procesný postup programu alebo požiadavkám obžalovaného alebo jeho obhajcu.

... podstata a zmysel práva na obhajobu boli u obžalovaného [REDAKOVANÉ] ustanovením náhradného obhajcu plne rešpektované.»

7. Pokiaľ ide o dovolací dôvod sťažovateľa podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, najvyšší súd uviedol, že „Tento dôvod môže byť naplnený len v takom prípade, ak zistené porušenie práva na obhajobu bolo zásadné (teda nie akékoľvek, resp. nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu zakladá daný dovolací dôvod). V danej súvislosti pritom najvyšší súd upozorňuje na skutočnosť, že pod zásadným porušením práva na obhajobu možno rozumieť stav, ak došlo v trestnom konaní k pochybeniu, ktoré malo, resp. mohlo mať vplyv na konečný výsledok tohto konania.

Pri posudzovaní, či bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, sú dôležité konkrétne okolnosti prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako i vo vzájomných súvislostiach.

Konkrétne k dovolacej námietke týkajúcej sa toho, že obhajcovi mala byť poskytnutá dlhšia lehota než mu prislúcha, podľa zákona neobstojí. Zákonná lehota je primeraná na oboznámenie sa so spisom, pričom náhradný obhajca mal možnosť komunikovať s obhajcom, ktorý bol s vecou oboznámený a ktorý dal prednosť zastupovaniu v civilnom konaní. Súd nemôže poskytovať obhajobe ešte väčší rozsah práv na to, aby cez obštrukcie marili riadny priebeh trestného konania.

Dovolací súd je viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie. Rovnako nie je oprávnený ani posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania súdy vyvodili, a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu.

... vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, no nikdy nie námietky skutkové.

... námietky dovolateľa ohľadne vo veci vykonaného dokazovania naprieč celým dovolaním stoja zjavne mimo uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., keď smerujú len k nesprávnosti a neúplnosti skutkových zistení, rozsahu dokazovania a hodnoteniu dôkazov...“.

8. Pokiaľ ide o dovolací dôvod sťažovateľa podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, najvyšší súd uviedol, že „... ho možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom. Pokiaľ ide o porušenie zákona, v tejto súvislosti najvyšší súd už stabilne v rámci svojej rozhodovacej činnosti zdôrazňuje, že také porušenie by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Z uvedeného potom logicky vyplýva, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť úspešným dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. len vtedy, ak mal, resp. má negatívny materiálny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukázu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. K porušeniu práva na spravodlivý proces by pritom mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého vykonanie sa spochybňuje...“

Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania), je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená vo... § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol náležité zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. Zásada voľného hodnotenia dôkazov, vybudovaná na vnútornom presvedčení orgánov činných v trestnom konaní a súdu znamená teda myšlienkovú činnosť, ktorá vytvára pre súd možnosť dostatočného priestoru v rámci

vlastnej úvahy k tomu, aby sám určil rozsah dokazovania a vykonal prípadnú selekciu navrhovaných dôkazov procesnými stranami v obsahovom kontexte významu navrhovaných dôkazov niektorou z procesných strán v porovnaní s množstvom, kvalitou a závažnosťou tých dôkazov, ktoré už boli vo veci vykonané.

... dovolaciu námietku obvineného, spočívajúcu v tvrdení, že orgány činné v trestnom konaní mu vzorku hlasu odobrali nezákonne a teda aj znalecký posudok, či jeho opoznanie je nezákonné, nepovažoval dovolací súd za relevantnú.

Obvinený, v pozícii ešte svedka bol riadne poučený, vrátane poučenia o možnosti odmietnuť vypovedať, vzorku hlasu vydal dobrovoľne, v súlade so zákonom (aj ustanovení §160 Tr. por.) napokon s jeho opakovanými námietkami, v danej súvislosti, sa dostatočným spôsobom vysporiadal už odvolací súd...“.

II.

9. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde v prípade konania o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu.

14. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený...

16. Podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva:

- a) byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia vzneseného proti nemu;
- b) mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby;

c) obhajovať sa osobne alebo prostredníctvom obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá dostatok prostriedkov na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú;

d) vypočúvať alebo dať vypočúvať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie na vypočúvanie svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako v prípade svedkov proti nemu;

e) mať bezplatnú pomoc tlmočníka, ak nerozumie jazyku používanému pred súdom, alebo ak týmto jazykom nehovorí.

17. Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

18. Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

19. Podľa § 160 Trestného poriadku ak je v trestnom konaní potrebné identifikovať hlas obvineného alebo svedka, možno na účely preverenia hlasovej vzorky vykonať hlasovú skúšku. Za hlasovú vzorku môže slúžiť aj zvukový záznam z výsluchu obvineného alebo svedka.

20. Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

21. Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

22. Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

III.

23. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľa spočíva v tvrdení, že ním označené základné práva a práva boli porušené tým, že obsah jeho svedeckej výpovede z 30. júna 2015 a hlasová vzorka, ktorú pri výpovedi dobrovoľne poskytol, sú procesne nepoužiteľné v trestnom konaní voči jeho osobe, pretože boli vykonané pred tým, ako mu vo veci bolo vznesené obvinenie.

Zároveň namieta, že okresný súd neposkytol náhradnému obhajcovi dostatočný časový priestor na prípravu záverečnej reči, a tak zasiahol do práva sťažovateľa na obhajobu.

K napadnutému rozsudku okresného súdu a konaniu, ktoré predchádzalo jeho vydaniu vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru

24. Právomoc ústavného súdu vyplývajúca z čl. 127 ods. 1 ústavy je vo vzťahu k všeobecným súdom limitovaná princípom subsidiarity, podľa ktorého poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd totiž pri zakladaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť.

25. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu disponoval sťažovateľ opravným prostriedkom (odvolaním), ktorý aj využil. Poskytnutie ochrany v prípade

potenciálneho porušenia dotknutých základných práv a práv v danom prípade spadalo do právomoci nadriadeného súdu, teda krajského súdu, čo vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd vzhľadom na už uvedené sťažnosť v tejto časti odmieta pre nedostatok právomoci.

K napadnutému rozsudku krajského súdu a konaniu, ktoré predchádzalo jeho vydaniu vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru

26. Ústavný súd preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj postup krajského súdu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, z hľadiska jeho ústavnej akceptovateľnosti a zlučiteľnosti jeho účinkov s obsahom sťažovateľom označených základných práv a práv.

27. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

28. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných

dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 453/2011).

29. Krajský súd sa podľa zistení ústavného súdu dostatočne presvedčivo a obsiahlo vysporiadal s námietkami sťažovateľa, najmä pokiaľ ide o použitie hlasovej vzorky sťažovateľa proti nemu, ktorú poskytol pred vznesením obvinenia, ako aj o údajný zásah do sťažovateľovho práva na obhajobu.

30. Ústavný súd sa stotožňuje so závermi krajského súdu, že sťažovateľ bol v rámci svojej svedeckej výpovede z 30. júna 2015 riadne poučený o svojich právach, najmä práve odoprieť výpoveď, pričom vedel, v akej trestnej veci vypovedá a že jeho brat [REDACTED] v nej figuruje v procesnom postavení obvineného.

Je pravdou, že sťažovateľ nebol počas tohto úkonu zastúpený advokátom, pretože [REDACTED] ho v tom čase nezastupoval. Zároveň však treba podotknúť, že sťažovateľ v tom čase nebol obvineným, ale svedkom a svoju výpoveď, ako aj hlasovú vzorku poskytol dobrovoľne, čo 20. septembra 2015 potvrdil aj pri výsluchu v procesnom postavení obvineného pred sudcom pre prípravné konanie.

Ústavný súd sa stotožňuje aj s názorom krajského súdu, že náhradnému advokátovi bol poskytnutý dostatočný priestor na prípravu, pričom lehota v trvaní piatich pracovných dní na prípravu hlavného pojednávania bola u náhradného obhajcu zachovaná. Ústavný súd dáva do pozornosti, že ako uvádza krajský súd, obsah zápisnice o hlavnom pojednávaní nepotvrďuje tvrdenie sťažovateľa, že náhradný obhajca sa vyjadril, že nemal dostatok času na prípravu hlavného pojednávania. Pretože šlo o väzobnú vec a hrozilo odročenie hlavného pojednávania, bolo v súlade so zásadou rýchlosti, hospodárnosti, ako aj primeranosti ustanovenie náhradného obhajcu.

31. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a základnými právami, ako aj právami, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom

prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti, ktorou namietal porušenie svojich základných práv a práv napadnutým rozsudkom krajského súdu podľa, § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu a konaniu, ktoré predchádzalo jeho vydaniu vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru

32. Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ako aj postup najvyššieho súdu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, z hľadiska jeho ústavnej akceptovateľnosti a zlučiteľnosti jeho účinkov s obsahom sťažovateľom označených základných práv a práv.

33. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

34. Ústavný súd sa stotožňuje so závermi najvyššieho súdu, že aby došlo k porušeniu práva na obhajobu, musí ísť o porušenie zásadné, a nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu zakladá príslušný dovolací dôvod. Ako uvádza najvyšší súd, „... *zásadným*

porušením práva na obhajobu možno rozumieť stav, ak došlo v trestnom konaní k pochybeniu, ktoré malo, resp. mohlo mať vplyv na konečný výsledok tohto konania“.

Zároveň sa ústavný súd stotožňuje so záverom najvyššieho súdu, že k porušeniu práva na spravodlivý proces by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého vykonanie sa spochybňuje.

Pokiaľ ide o dovoláciu námietku sťažovateľa spočívajúcu v tvrdení, že orgány činné v trestnom konaní mu vzorku hlasu odobrali nezákonne, a teda aj znalecký posudok, či jeho identifikácia je nezákonná, najvyšší súd poukázal na argumentáciu krajského súdu, ktorú považoval za dostatočnú.

35. Pretože je bez právneho významu, aby ústavný súd reprodukoval už uvedené argumenty a závery najvyššieho súdu, ostáva mu len konštatovať, že v odôvodnení napadnutého uznesenia sa najvyšší súd ústavne konformným spôsobom vysporiadal so všetkými relevantnými tvrdeniami a námietkami sťažovateľa. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu považuje ústavný súd z ústavnoprávneho hľadiska za ústavne udržateľné a konštatuje, že mu nemožno vyčítať svojvoľnosť či neodôvodnenosť, ktorá by mala za následok jeho arbitrárnosť. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

36. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, sama osebe nemôže viesť k záveru o arbitrárnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným.

37. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a základnými právami, ako aj právami, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa

v tejto časti, ktorou namietal porušenie svojich základných práv a práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

38. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v petite sťažnosti (zrušenie rozsudku okresného súdu, rozsudku krajského súdu a uznesenia najvyššieho súdu, vrátenie veci na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2019

Mojmír Mamojka
predseda senátu